

Cena Kurjera:
W Warszawie: podana jest
nagłówek numeru wieczornego.
Na prowincji i w Cesar-
stwie: opłata za przesyłkę i
koszt ekspedycji: rocznie rs. 3.
półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartal-
nie kop. 75, miesięcznie kop. 25.
Oddzielna przedpłata na jedno
tylko wydanie Kurjera przyjmo-
wana być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny
kop. 5, poranny w dniu powsze-
dnie k. 3, w niedziele i święta k. 5.

Dziś: Walerego i Salezego M.
Niedziela: Im. Marii i Mauryliusza
Poniedziałek: Podwyż. św. Krzyża.
Wtorek: Nikodema Kapł. M.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta
uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY PIĄTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

Wschód słońca o godzinie 5 minut 30.
Zachód " " " 6 " 20.
Długość dnia godzin 12 minut 54.
Ubyło " " " 3 " 49.

Wschód księżyca o godzinie 9 minut 43 r.
Zachód " " " 8 " 11 w.
Wysokość wody na Wiśle stóp 2 cali 9.
Dziś o godzinie 4-ej zrana ciepła 09° R.

Cena ogłoszeń:
Reklamy: za jeden wiersz
pierwszy raz 25 kop., każdy na-
stępny raz 20 kop.
Nekrologia: za jeden wiersz
15 kop.

**Zwyczajne i małe ogłosze-
nia** w numerach porannych, z wy-
jątkiem niedzielnych i świętecz-
nych, zamieszczane nie będą.

Ogłoszenia do Kurjera przy-
muje także Biuro Ogłoszeń Rajch-
mana i Frendlera, ulica Sena-
torska nr 18.

Środa: Cypriana B. i Eufemii P.
Czwartek: 5 bliz. s. Fran. i Just.
Piątek: Józefa z Kopertynu.
Sobota: Januariusza Bisk. M.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie: Dziś Radzimira; jutro Chro-
nista.

Zgromadzenia: Konferencja pomologów. (Plac U-
jazdowski, dawny pawilon lubelski—godzina 9 rano.)

Wystawy: Ósmy dzień wystawy ogrodniczej. (Plac
Ujazdowski—od godz. 9 ej rano do 10-ej wieczorem.)

Teatra: Teatr Wielki: dziś „Marta” (występ
gościnny panny Justyny Machwiczówny i panny Szle-
zygierówny); jutro „Halka” (występ gościnny pani
Zofii Brajninowej);—teatr Letni (w ogrodzie Sa-
skim): dziś „Mąż z grzeczności”; jutro „Livia Quinti-
la”, „Pan Benet” i „Teatr amatorski”;—teatr No-
wy (przy ulicy Królewskiej): dziś „Porwanie sabi-
nek”; jutro „Bettina” (debiut panny Rzewuskiej).
(Godzina 7 i pół wieczorem.)

Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. Otwarty co-
dziennie od godziny 10-ej rano do wieczora.

Wystawa ogrodnicza.

Urządzenie pawilonu głównego.

Centralnym punktem wystawy jest pawilon głó-
wny, na wystawie przemysłowo-rolniczej ogólnym
zwany.

Pawilon ten pod względem estetycznym odpowia-
da w zupełności całości, o której w poprzednim ar-
tykule szeroko się rozpisaliśmy.

Wprost drzwi wejściowych punkt środkowy zaj-
muje piękna fontanna, pochodząca z fabryki wyro-
bów cynkowych p. Rotha. Przedstawia ona kobietę
w stroju średniowiecznym z dzbankiem na ramieniu,
z którego wylewa się prąd wody na muszlę bardzo
pięknie zarysowaną.

Bordura, w którą muszla jest ujęta, daje z siebie
przez łwie paszcze kilkanaście wytrysków, co razem
stanowi nader estetyczną całość.

Fontannę tę dookoła przybrały ogrody Wilanova
i Natolina, stawiając w krąg szeroki rozmaite ro-
śliny cieplarniowe bardzo piękne.

Prawą i lewą stronę przy wejściu, ozdobiły zno-

wu ogrody łązienkowskie, ustawiając tu prześliczne
i wyniosłe latanie i inne rośliny cieplarniowe.

Pomiędzy niemi na lewo przepyszny *philodendron
pertusum*, bardzo rzadko kwitnący, z rozwiniętym
śliznym i oryginalnym wielce kwiatem oraz dwo-
ma pączkami.

Posuwając się dalej, również lewą i prawą stronę
fontanny p. Waniasek przyozdobił roślinami szklarni
zimnej i cieplarniowymi.

Zauważyć tu można prześliczne egzemplarze *Cy-
cas revoluta*, wspaniałe liście swe rozpościerające i
bardzo rzadkiej wielkości *Pandanus utilis*.

Tył fontanny pod ścianą przeciwną wyjściu,
zajął śliczny klomb, urządzonej przez ogród Fras-
cati.

Tu widzimy znów niezwyklej piękności okazy
Cybotium Schiedeii, *Ealantium antarticum* i *Cyathea
australis*, pomiędzy którymi efektu dodają pięknie
kwitnące lilje, nakrapiane ponsowo.

Posuwając się od środka na prawo, spotykamy
wystawę firmy braci Hoserów, jak zwykle, odzna-
czającą się szczególną systematycznością w ustawie-
niu roślin.

Są tu wspaniałe kolekcje roślin obramowatych,
przepyszne koleusy, paprocie, w środku zaś duży
dobór palm słynnych z piękności.

Narożniki pawilonu zdobią olbrzymie okazy *la-
tania borbonica*.

Na stołach przyległych od strony wejścia znajdu-
jemy te same firmy doboru orotonów, mieczyków, ge-
orgii, bratków, a całą tę stronę kończy kiosk na
bukiety, również te same firmy.

W tylnej ścianie po tej stronie pomiędzy klom-
bem Frascati i narożnikiem p. Hosera, zauważyć
należy małą kępkę pięknych roślin cieplarniowych
młodego ogrodnika z Łęczyny p. Parzycha.

Jeszcze po prawej stronie na stole od wejścia
wspaniała kolekcja roślin hodowli pokojowej nader
gustownie ustawił dr Stanisław Markiewicz.

Rzecz godna uwagi, że rośliny te, tak różnej zda-
jące się potrzebować temperatury i tak wielkich
staran, hodowane w jednym i tem samym mieszk-
aniu, wyglądają tak ślicznie i zdrowo. Szczegól-
niejszą rzadkością są paprocie hodowane w pokoju.

W ogóle piękna wystawa dra Markiewicza jest
dla amatorów i amateerek kwiatów i roślin w salo-
nach, wzorem tego, do czego dojść można przy za-
miłowaniu i umiejętności.

Przechodząc na drugą stronę fontanny, poza rośli-
nami łązienkowskimi, na środku, znajdujemy wiel-
ki klomb, zajęty na wystawę roślin p. Bardeta.

Mamy więc tu wszystko, może zbyt chaotycznie
zgromadzone. Jest dobór pysznych pelargonij, pa-
procie w znacznej ilości, palmy różnorodne, a wszy-
stko to urozmaicają kwitnące gloksinje, gwoździki
i jaśminy.

Widzimy tu też pod kloszami piękne okazy ro-
ślin owadożernych, nadzwyczaj delikatne.

Cały klomb tworzy, jak powiedzieliśmy, pewien
chaos, ale chaos bardzo artystyczny, nadzwyczaj mi-
le w oko wpadający i zdający się jakby olbrzymią,
symetryczną poduszką z zieleni.

Róg wschodni lewego tego boku zajął na rośliny
cieplarniowe wspaniałe p. Brogowski. Ustawione są
one z wielkim gustem. Widzimy tu prześliczną eu-
genję kwitnącą obficie, kamelję czerwoną kwiatem
okrytą.

Z brzegu spostrzegamy wspaniałe różnobarwne
koleusy, pomiędzy którymi kilka szlamowych w ko-
ronie, prawdziwie przepysznych, a na rogu jeden, na
którym zaszczerpiono 24 odmian. Wzbudza on ogólną
ciekawość zwiedzających, jakkolwiek dla specjali-
stów nie przedstawia nadzwyczajności.

Kąt przeciwny zajmuje p. Michalski.

Tu znówu zarzucilibyśmy zbyteczne może zmaso-
wanie okazów wystawionych, choć gęstą tę zielenią
zdobią piękne kwitnące kamelje i tuberosy.

Dalszy ciąg tego stołu, aż do wejścia, oprócz paru
narożnych roślin p. Podgórskiego, zajmuje p. Dhiel.

Wystawia on bardzo piękny dobór begonji, dra-
cen, dalej paproci i koleusów.

A teraz proszę sobie wyobrazić tę improwizowaną
oranżerję przy oświetleniu elektrycznem. Te masy
zieleni, na których tle tu i owdzie różnobarwne błysz-
czą kwiaty, istic wspaniały przedstawiają widok.

Być może, że pewien brak perspektywy, zasłonię-
cie niejednego może bardzo pięknego widoku dało-
by się zarzucić urządzeniu pawilonu głównego,

60)

PANNA FELICJA.

POWIEŚĆ

PRZEZ

Walerję Marrené.

(Dokończenie.)

Pomiędzy nią i Konradem wszystko było skończo-
ne; on nie przyszedł więcej do mieszkania na ulicę
Freta, ona nie odezwała się do niego. Dzień każdy
kładał pomiędzy nimi dalszą przestrzeń, a przecież
pamięć jej o nim była równie świeża, jak w chwili,
w której widziała go po raz ostatni.

Ludzie zwykle bardzo prędko zapominają jedni o
drugich, a świat zaciera powoli zarówno smutne, jak
wesołe wspomnienia. Ale świat nie miał przystępu
do Felicji, ruchliwa fala jego przepływała od niej
zdaleka. Dla niej dnie, miesiące, lata, upływały w
jednostajności tak wielkiej, iż gdyby Konrad przy-
padkiem zaszedł tutaj o zwykłej godzinie, znalazłby
ją jak niegdyś przy tym samym stoliku.

Dnie jej były tak zupełnie podobne do siebie, iż
gdyby nie pory roku zmieniające postać ziemi, mo-
gła była uwierzyć, iż śmierć Adolfa i wszystkie wy-
padki, które wówczas miały miejsce, zdarzyły się
wczoraj.

Dawniej Adolf stanowił przynajmniej łącznik po-
między dwiema kobietami a światkiem, z którym
się sam stykał; tym sposobem nie były one odcięte

zupełnie od łańcucha jestestw innych, zachaczały
się o jakiebaż ognio życia.

Dzisiaj Felicja i jej matka podobnemi były do
tych istot, które morze w odpływie zostawia na
brzegu, które odłączone od swego żywiołu, zamiera-
ją zwolna.

Dawniej różnaitość stanowiły troski, nadzieje i sa-
ma miłość Adolfa. Felicja żyła podwójnem życiem;
kiedy zwątpiła o własnym losie, wcielała się w u-
czucia brata, a kiedy jego dola zdawała jej się zbyt
gorzką, myślała o swoich tajemnych nadziejach.

Teraz nastała dla niej rozpaczliwa cisza pustyni.
Wszystko zamario i wszystko uciechło w koło. Mogła
sądzić się żywcem pogrzebaną wśród interesów, u-
czuć, zająć, które wrzały w około, a których zale-
dnie domyślać się mogła, nie będąc z niemi zwią-
zana nicją żadną.

Szczupła emerytura matki zastaniała je obie od
ostatecznego głodu i nędzy, zaś to, co zarabiała o-
becnie za pomocą haftów, czyniło przy niezmierniej
oszczędności egzystencję możliwą.

Życia jej jednak zapelnąć nie mogły ani codziennie
obrachunki z Zosią, ani trudy małego gospodarstwa,
ani wyszywanie na jedwabkach, płótnie, batyscie, o-
wych wzorzystych girland, kłosów, arabesk, które
wykonywała z wrażliwością mistrzostwem.

To też Felicja przesuwiała się pomiędzy ludźmi,
jakby sama, z przygasłym okiem i przyciętymi usty.
Bo im bardziej zrywały się węzły, które łączyły ją
ze światem, tem więcej myśl jej i uczucia szukały
sobie dróg innych i innej ojczyzny.

Co rano więc, zaledwie rozświtało, a często w zi-
mie przed świtanie, Felicja zrywała się z posłania

i biegła do kościoła, nie zważając czy dał wicher,
czy śnieg padał, czy też mróz pozamieniał chodniki
miasta w gładką tafłę lodu. Padała na kolana w
jakim zakątku i pozostawała długie godziny zato-
piona w modlitwie. Dawniej, w dniach, które sto-
sunkowo jeszcze dniami szczęścia nazywać mogła,
tutaj przechodziła spotykać się z ludźmi, wypoczy-
wać, wreszcie marzyć swobodnie. W czasie choro-
by brata, tutaj uciekała przed jego okropnym ka-
szlem, przed widokiem jego zgorączkowanej twarzy,
a gdy widziała, że wiedza ludzka uratować go nie
może, przychodziła tu modlić się.

Teraz wiodły ją tutaj te wszystkie czynniki i
moe nalogu i wspomnienie chwil ulgi, jakich tu do-
znawała. Kiedy siedziała nieruchoma, pochylona
nad haftem, w uszach jej dźwięczały poważne tony
organów, przed oczyma snuły się wizerunki święte
i postacie kapłanów, spełniających religijne obrzę-
dy. Powoli zaczęła przenosić sposób modlenia się,
głos, ruchy jednych nad drugich i wołała uczesz-
czać na nabożeństwo odprawiane przez niektórych.

Spowiadała się często, znajdowała słodycz i ulgę
w sakramencie pokuty. Grzechy, jakie popełniała,
nie były z tych, co rumieńcem okrywają czoło, co
przy konfesjonale wypowiadają się niewyraźnym
głosem; grzechy jej wszystkie spełniały się jedynie
w krainie myśli. Były to zale straszne, bunt
przeciw swojej doli, czasem zwątpienie o sprawie-
dliwość tego Boga, który dotykał ją tak ciężko.
Spowiadając się więc, musiała wywnętrzać się w
zapamiętanie, mówić o sobie, ona, o którą nie troskał
się nikt, która nie miała powiernika żadnego.

Powoli, dnie spowiedzi były przez nią wygładane
jak wielkie duchowe święto, a ulga sprawiona wy-

niemniej jednak ogół jest dowodem wybornego poczuć estetycznego ogrodników naszych.

Sędziowie grupy IV-ej (owocowej), po długiej i mozolnej pracy przedstawili wczoraj protokół sądu, którego rezultatem jest proponowanie następujących nagród.

W konkursie 52 za największą ilość drzew dobrze dobranych i posadzonych od czasu wystawy r. 1881-go list pochwalny udzielono p. K. Zawadzie z Częstochowy.

Konkurs następny 53, za największy sad handlowy. Tu również udzielono tylko list pochwalny hr. T. Grabowskiemu.

Także konkurs dla plebanów, nauczycieli wiejskich i właścicieli nie miał wystawców.

Konkurs 55, za najlepszą i największą szkółkę handlową drzew owocowych, medal złoty wielki otrzymała firma br. Hoser, medal złoty firma G. Ulrich.

Ze średnich szkółek, konkurs 56, medal srebrny p. K. Zawada za doborowe i dobrze oznaczone owoce; p. Sarnowska z Nowego Sadu za owoce odmian dobrych, właściwie nazwane, medal brązowy; listy pochwalne zaś pp. Walery Kronenberg, Smółski i M. Kamiński, Willa Marynin za szkółki, przy których owoców nie przedstawiono.

Także konkurs dla plebanów i t. d. — bez wystawców.

Również do konkursu 58 za ulepszony sposób lub wynalazek ułatwiający hodowlę drzew i krzewów owocowych, nikt nie stanął.

Za drzewka owocowe w doniczkach w konkursie 59, medal srebrny otrzymał ogród Frascati.

Za dziełki drzew owocowych wyborowej hodowli w konkursie 60, medal srebrny wielki (I nagroda), firma G. Ulrich, srebrny br. Hoserowie, brązowe zaś pp. Turkowsy i Walery Kronenberg.

Z owoców:

Za największy dobór gruszek, jabłek i śliwek najmniej 200 odmian dobrze określonych, konkurs 61, ogród pomologiczny medal złoty, także medal br. Hoserowie, srebrny wielki p. Fr. Bardet.

Dobór takichże owoców mniejszy, z 50 odmian, konkurs 62, medal złoty, ogród Frascati, srebrny wielki p. Sarnowska, srebrny firma G. Ulrich, medale brązowe pp. K. Zawada, W. Grabowski, listy pochwalne Walenty Parzyeh, L. Adamczewski.

Dobór owoców z sadów wiejskich konkurs 63, książd J. Korolew, medal srebrny.

W konkursie 64, za największy i najlepszy dobór owoców z odmian nieokreślonych, z własnego sadu, p. J. Waniasek—srebrny, A. Daszewski—brązowy.

Także dobór z danej okolicy—list pochwalny p. Fr. Siwecki.

Konkursy specjalne:

Za gruszki (15 odmian określonych) konkurs 66—medal srebrny ogród pomologiczny, brązowy—p. J. Manugiewicz, list pochwalny—p. K. Zawada.

Jabłki (20 odmian) w konkursie 67—medale brązowe ogród pomologiczny, K. Zawada, list pochwalny p. Manugiewicz.

Za orzechy, konkurs 69—list pochwalny ogród Frascati.

Za brzoskwinie dojrzałe nie pod szkłem—brązowy Manugiewicz, Konczewski list pochwalny.

Za winogrona, konk. 71—medal srebrny wielki br. Hoserowie, brązowy J. Konczewski.

Za ananasy, konk. 73—L. Kisielnicki medal srebrny wielki, hr. St. Zamoyski—srebrny.

Do rozsadzenia konserwów i przerobów owocowych—w konkursach 74 i 75, z których nagrody podaliśmy wczoraj—jako eksperci zaproszeni byli pp. Janowski, Świeżawski, Zamboni i Zawistowski.

Grupa VII techniczna, najmniej pozyskała nagród. Konkurs: 96 modele i projekta budowli ogrodowych, 98 ogrodzenia ogrodów, 99 ogrodzenia klombów, 103 paliki, etykiety, wiazadla itp., dalej 104 przyrządy do zawodniania i odwodniania ogrodów, 107 przyrządy do suszenia i przerabiania owoców, 108 przyrządy do zbierania, albo nie miały wystawców, albo też wystawionych w nich przedmiotów do nagród nie zakwalifikowano.

Sędziowie tej grupy zaprojektowali tylko w konkursie 97 za projekt szklarni p. Władysławowi Łupie medal srebrny; w konkursie 100 za meble i sprzęty ogrodowe p. Wł. Gostyńskiemu medal srebrny; w konkursie 101 za ozdoby ogrodowe: pp. Leonowi Kołaczkowskiemu za koszyki żardinierki, oraz Marcelemu Stopezykowski i pani Jaśnickiej za żardinierki—listy pochwalne.

Dalej w konkursie 102 za podkładki do bukietów p. Dominikowi Wołskiemu medal srebrny.

Za narzędzia ogrodnicze nożownicze w konkursie 105 p. Wojciechowi Bieńkowskiemu dyplom uznania, pp. Józefowi Przewuskiemu i Marcelemu Filarskiemu medale srebrne, następnie za sita w konkursie 106 p. Edmundowi Chrzanowskiemu list pochwalny i za łopaty, świdy itp. pp. Eichlerowi i Komarnickiemu medal srebrny.

Stosownie do instrukcji wystawy, w niektórych konkursach medalami złotymi nagrodzeni, przedstawili do nagrody pomocników swoich.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Według nowej ogólnej ustawy obowiązującej wszystkie drogi żelazne, w razie niewypłacalności drogi, rząd przejmując w zawiadywanie drogę żelazną od niewypłacalnego towarzystwa, ma prawo: 1) czasowo prowadzić eksploatację na rachunek towarzystwa drogi, obracając na zaspokojenie wierzycieli część dochodów, jakie droga przyniesie, po pokryciu wszelkich wydatków i po wypłaceniu procentów i amortyzacji zabezpieczonych na majątku drogi; 2) przystąpić do skupu drogi od towarzystwa ogłoszonego za upadłe, nie czekając terminu określonego w ustawie nadawczej; i 3) sprzedać drogę żelazną przez publiczną licytację. Wybór jednego z wyżej wymienionych punktów należy do rady dróg żelaznych, która orzeczenie swoje w tym przedmiocie przedstawi do Najwyższego zatwierdzenia. Czasowa eksploatacja przez rząd drogi na rachunek niewypłacalnego towarzystwa, prowadzona będzie do czasu ostatecznego zlikwidowania interesów to-

goś towarzystwa i w każdym razie nie dłużej, jak lat pięć. Wrazie skupu drogi przez rząd, ten ostatni odpowiada wobec wierzycieli tylko do wysokości sumy skupu.

— Ogólna długość kolei żelaznej nadwiślańskiej, włącznie z linią kolei obwodowej, obecnie wynosi wiorst 611-83, z czego przypada: na linię główną od położonej nad granicą pruską stacji Mława do połączenia z grupą dróg zachodnich na stacji Kowel wiorst 429-76; na odnogę od stacji Iwanogród do punktu zetknięcia z koleją terespolską na stacji Łuków wiorst 56-78; na linię obwodową (od stacji towarowej kolei warszawsko-wiedeńskiej) w. 11-90; na odnogę od stacji Nowy-Dwór do stacji wojennej wiorst 3-20; na linie boczne łączące stację Praga z liniami kolei: petersburskiej, terespolskiej i obwodowej wiorst 5-42 i na linie boczne stacyjne, prowadzące do remiz, magazynów i innych budynków stacyjnych wiorst 104-77. Oprócz tego, kolej nadwiślańska posiada dwie boczne linie prowadzące do zakładów fabrycznych (na Nowej Pradze do fabryki stali i od stacji Nowy-Dwór do fabryki kresobalnu), lecz te zbudowane kosztem prywatnym nie wliczają się do majątku kolei nadwiślańskiej.

— Z powodu spodziewanego licznego napływu do Warszawy wygnańców z Prus, ostateczny termin wydalenia których naznaczony został na dzień 1-go października r. b., w sferach dobroczynnych warszawskich poruszonym został projekt wyznaczenia pewnego funduszu na pierwsze zasiłki dla najwięcej pomocy potrzebujących wygnańców.

— W dniu 14-ym października, o godzinie 3-ej po południu, odbędzie się w Warszawie ósme doroczne walne zgromadzenie akcjonariuszów Towarzystwa fabryki cukru i rafinerji „Hermanów”.

— Z teatru i muzyki.

* Zdawałoby się, że przejmujące chłody wczesnej jesieni powinny ostudzić gorączkę debiutów, szczególnie takich, które na cieplejszą temperaturę wśród publiczności liczyć nie mogą.

Drugi występ panny Rzewuskiej w teatrze Nowym dowiódł wczoraj, że na taką gorączkę niema lekarstwa.

W „Pani Angot” nie powiodło się debiutantce; na czem zasadzała przypuszczenie, że jej się powiedzie w „Bettinie”—nie wiemy, dość, że wystąpiła i... i zapewne jeszcze wystąpi, ponieważ nie ma żadnych szans podobania się publiczności.

Operetka, to wygodny rodzaj; zgodzono się już na to, że nie potrzeba do niej wykwalifikowanej śpiewaczki.

Przypuścmy, że tak jest, nie mniej przecież coś i jakoś śpiewać trzeba, a chcąc śpiewać, wypada mieć przedewszystkiem... głos.

Tymczasem panny Rzewuskiej nie słychać wcale i to w partii, która wymaga więcej niż inne życia, energii, temperamentu.

Więc nie pomagają *parlanda*, sztukowanie prozą i obfitość gestykulacji; Bettina w tej postaci nie ma ani kropelki krwi, choruje na aktorską i wokalną anemię.

Nie lepiejże to leczyć się raczej z tego paroksy-

jowieniem najtajniejszych uczuć, powiększając się mistyczną radością połączenia z Bogiem.

Był to świat nowy i tajemniczy, zaledwie przeczuwany kiedyś, który teraz otwierał się przed nią na oświeć i stanowił jej świat jedyny. Felicja toż była w nim całą duszą, aż wreszcie kościół stał się jej właściwym domem, jedynym miejscem, gdzie czuła się swobodną.

To też coraz liczniejsze były węzły, które ją z kościołem łączyły; wpisała się do wszystkich bractw, odprawiała wszystkie nabożeństwa, a w domu nawet, zajęta haftem, który stanowił dla niej możność utrzymania, odmawiała pociechu modlitwy, przesuwając w myśli ziarenka różańca.

Namiętna jej natura odzywała się w gwałtowności, z jaką oddawała się Bogu.

Świat cały mógł się zapasć i runąć, ją nie obchodziło to już wcale. Tak sądziła przynajmniej, oddana postom, rozmyśleniom, modlitwom.

Dnia jednego, w piękny majowy wieczór, dażyła do kościoła na zwykłe nabożeństwo, odbywające się w tym miesiacu.

Dwa lata upłynęło od śmierci Adolfa, mogiła jego bujną trawą porosła a Marynia opłakawszy go serdecznymi łzami, pocieszyła się i była już narzeczoną innego.

Felicja szła śpiesznie, kiedy wśród przechodniów, ukłonił jej się jakiś młody, wykwintnie ubrany mężczyzna, prowadzący strojną kobietę. Zaledwie zdolała oddać ukłon, zachwiała się, krew uderzyła jej na czoło i jak dawniej zasłoniła oczy czerwona fala.

To był Konrad—Konrad z młodą żoną zapewne, bo Felicja poznała w kobiecie najstarszą pannę Bajorską.

Konrada nie widziała od śmierci brata, a nawet nie słyszała o nim od bardzo dawna. Kordulka, która przez czas jakiś zajmowała się nim tak bardzo, skoro zerwała się jego niedorzeczna miłość, jak ją nazywała, przestała o nim myśleć i nikt więcej Felicji nie mówił jego nazwiska.

Gdyby czytywała dzienniki, dowiedziałaaby się z nich, że w dniu tym a tym, w takim a takim kościele, odbył się obrzęd zaślubin Konrada Chronowieckiego, doktora medycyny, z panną Marią Bajorską, córką radcy stanu, naczelnika itp. Dowiedziałaaby się nawet, kto go prowadził do ślubu i jak liczne grono przyjaciół i znajomych podejmowane było w znanym z gościnności domu rodziców panny młodej. Ona dzienników żadnych nie czytywała; dawniej ich pożądała, ale dziś, cóż ją obchodziły sprawy nieznane, sprawy, z którymi nie miała nic do czynienia, sprawy świeckie. Gorąca jej istota, zrażona nędzą ziemską, utraciwszy wszystko, co ukochała, zwróciła się do nieba, bez żadnej wstecznej myśli i wszystko tutaj przestało dla niej istnieć lub przedstawiało się tylko w formie odnośnej do myśli głównej, która nią rządziła. Widziała ubogich, którym, o ile to było w jej mocy, świadczyła miłosierdzie, nieszczęśliwych, których starała się pocieszyć i wspomóc trudem własnym, dobrą wolą, modlitwą. O tych nie potrzebowała dowiadywać się z pism publicznych, widziała ich dość wokoło siebie. Wśród wielkiego miasta, żyła ona jakby na wyspie, odcięta od zwykłych zabiegów i zajęć jego.

Od śmierci Adolfa pani Słowska przestała odwiedzać swoją dawną koleżankę; miała do niej żal wielki, w którym mieszał się dziwnie złamany los syna i garnitur tumakowy. Pomimo nieproporcjonalności tych dwóch przedmiotów, nie wiadomo któ-

ry z nich przeważał w jej głowie, bo ostatecznie Adolf umarł na suchoty i niepodobna było dociec, w jakiej mierze pani Bajorska przyczyniła się do rozwinięcia choroby, gdy przeciwnie, co do garnituru tumakowego, nie było wątpliwości żadnej. Z tego powodu, rzadkie stosunki pomiędzy koleżankami, zerwały się ostatecznie i pani Słowska nie wiedziała, iż starsza panna Bajorska została żoną Konrada.

Czy się to stało zabiegami matki? Czy Chaja przyłożyła ręki do tego małżeństwa? Czy też Konrad, zrażony serdecznym zawodem, ożenił się z pierwszą lepszą, która stanęła mu na drodze? Czy wreszcie miały tu miejsce te wszystkie razem wzięte powody? Dość, że małżeństwo doszło do skutku, jak wiele innych, nie skójarzonych ani zobowiązanych miłością, ani interesem.

Panna Felicja, spotkawszy ich, pozostała jakby gromem rażona. Oni przeszli oddawna i zginęli w tłumie, podczas gdy czarno ubrana kobieta stała na chodniku, potrącana przez przechodniów, których zdawała się nie spostrzegać. Na chwilę jedną odżyły w niej wszystkie dawne bóle i gryzły ją, jak węże zbudzone nagle z uśpienia; dawne uczucia powróciły do niej tłumnie, odczuwała różowe zorze nadziei i kiry rozpacz i w tej błyskawicznej chwili przeżyła znów przeszłość całą.

Potem, wolnym krokiem, jak istota złamana, powlokła się do kościoła, padła na kolana w najcięższym kacie jego i modliła się, szepcząc gorąco: „Panie święty się wola Twoja!”

zmu teatromanji, aniżeli zakładać regularny bieg repertuaru próbami, które do niego doprowadzić nie mogą?

* Niezależnie od prób ze sztuki Erekman-Chatriona „Bracia Rantzau”, która w ciągu dwóch tygodni ujrzeć ma światło kinkietów, rozpoczęte zostały próby z oryginalnej komedji w czterech aktach, p. Leona Madejskiego zatytułowanej „W domu i za domem”, którą reżyserja wystawić zamierza po raz pierwszy na zainaugurowanie widowisk zimowych w teatrze Rozmaitości.

* Od dłuższego czasu niegrana fantazja dramatyczna Szekspira p. t. „Sen nocny letniej”, ukazał się ma wkrótce na repertuarze teatru Wielkiego.

* W teatrze Wielkim wznowiona zostanie niebawem jednaktowa opera komiczna Glucka pt. „Oszukany kady”.

* Z urlopu powrócił kapelmistrz orkiestry operowej p. Rzebieczek.

* W najbliższym wieczorze Towarzystwa muzycznego przyjmie również udział panna Machwiczówna.

Odśpiewa ona arję z „Semiramidy” oraz kilka drobniejszych utworów.

= Zakup obrazów.

Drugi tegoroczny zakup obrazów przez komitet Towarzystwa zachęty sztuk pięknych, nastąpi w połowie przyszłego miesiąca.

Powodem opóźnienia zakupu jest nieobecność wielu członków ekspertów.

= Z placu wystawy.

Przewidywania nie zawiodły dzisiaj.

Pogoda okazała się przez dzień cały dość łaskawą i publiczność licznie napelniała plac Ujazdowski, szczególnie po południu.

Muzyka wygrywała skoczne tańce i wyśpiewywała znakomicie, gromadząc koło estrady maństwo osób.

Światło elektryczne paliło się wybornie, równo, co zawdzięczać należy doskonałości maszyn parowych, lokomobil, udzielonych wystawie przez tutejszy skład maszyn p. Zygmunta Ostrowskiego.

Lokomobile te pochodzą z fabryki angielskiej Ransomes, Sims et Jefferies.

Konsumpcja węgla w tych lokomobilach jest bardzo małą.

Wspomniana firma angielska na odbytej w r. b. w Londynie wystawie wynalazków, otrzymała najwyższą nagrodę, to jest medal złoty.

= Szkoła imienia Konarskiego.

Nauki w szkole rzemiosł imienia Konarskiego, której otwarcie nastąpi już wkrótce, wykładane będą według programu obowiązującego szkoły trzyklasowe miejskie w Królestwie Polskiem.

Wykładane więc będą następujące przedmioty: religja, czytanie i pisanie, język polski, język rosyjski, arytmetyka, geometria, geografia i historia kraju z wiadomościami niezbędnymi z geografji i historii powszechnej, nauki przyrodnicze, fizyka, rysunki i kaligrafja, śpiew i gimnastyka.

Oprócz tego w godzinach popołudniowych odbywać się będzie w szkole Konarskiego nauka rzemiosł.

Ilość godzin wykładowych tygodniowo w klasie pierwszej wynosić będzie 22, w klasie drugiej i trzeciej 26.

Oprócz tych trzech klas utworzony będzie jeszcze oddział specjalny celem kształcenia majstrów budowlanych, jak stolarzy, cieśli, malarzy i ślusarzy.

Naukę rzemiosł poprzedzi t. z. praca ręczna, obowiązująca wszystkich uczniów.

W każdej z trzech klas od klejenia figur z tektury, modelowania i lepienia okazów z gliny, plecenia koszyków, wychowawcy przechodząc będą do bardziej skomplikowanych robót, jak wyrób narzędzi gospodarskich i t. d., a potem w oddziale specjalnym kształcić się będą w obranych przez się zawodach.

Oplata roczna od jednego ucznia, bez względu do jakiej klasy uczęszczać będzie, oznaczoną została na 10 rs., i wnoszoną być może w dwóch ratach półrocznych.

Nominacja wszystkich nauczycieli nastąpi już za kilka dni.

= Pociągi spacerowe.

Z powodu wysyłania pociągów spacerowych do Częstochowy, mamy do zarotowania fakt, świadczący wymownie, iż zarząd kolei wiedeńskiej traktuje publiczność korzystającą z tych pociągów po macoszemu.

Niedosć na tem, iż pociągi wspomniane składają się z wagonów służących do przewozu towarów i bydląt, z których wydobywa się woń niemiła, że wysiadanie i wsiadanie do tych wagonów z powodu braku schodów połączone jest z największymi przykrościami, pasażerowie prócz zakupionych do stacji Częstochowa biletów spacerowych, zmuszeni są ku-

pować bilety powrotnie osobowe, za które, jak wiadomo, płaćć potrzeba cenę całkowitą.

W dniu onegdajszym stu kilkunastu pasażerów przybyłych z Jasnej Góry na stację Częstochowa pozostało na łasce i nielascie zawiadowcy stacji, który niechcąc przypiąć kilku wagonów, „doradzał” im, aby kupili świeże bilety.

W chwili kiedy się to działo, ostatni pociąg spacerowy idący do Warszawy, znajdował się jeszcze na stacji, lecz stał tak daleko od peronu, że interesowani nie wiedzieli, iż to był pociąg w którym wprawdzie nie było już miejsca, ale do którego służyły im bilety.

Nim niektorzy zdolali się zorientować, lokomotywa świsnęła i pociąg ów pomknął w drogę, pozostawiając na stacji osłupiałych z przerażenia pielgrzymów.

Pozostali byli to po większej części zupełnie biedni wieśniacy, którym po odpuszczeniu grosz nawet nie pozostał w kieszeni.

Otrzymałszy stanowczą od zawiadowcy stacji odpowiedź, iż za posiadaniem biletami powrotnymi nie pojedą, złożyli się po kilka groszy i zatelegrafowali do dyrekcji w Warszawie z prośbą o pozwolenie powrotu pociągiem osobowym za spacerowymi biletami.

Telegram ten odszedł o godz. 10-ej rano i pozostał bez odpowiedzi.

Biedni ludziska powtórnie ponowili swoją prośbę telegraficzną o godzinie 3-ej po południu, opłacając odpowiedź, która nareszcie o godzinie 4-ej minut 30 nadeszła.

Brzmi ona tak:

„Częstochowa.—Zawiadowca.

Korzystanie z biletów spacerowych na pociąg osobowy niedozwolone.

Dyrekcja.”

Na drugi dzień na barhofie działy się straszne rzeczy.

Placz i narzekania biednych ludzi ściśkały za serce.

Ażeby zdobyć pieniądze potrzebne na nowe bilety, posprzedawali oni najniezbędniejszą odzież i obuwanie, wracając do domów zgłodniałi i nawpół ogołoceni z odzieży.

Zamierzamy tylko sam fakt, pozostawiając go bez komentarzy...

= Mr. Roberts.

Prestidigitator i odgadywacz myśli p. Roberts, o którego przyjeździe do Warszawy nadmienialiśmy, urządził wczoraj w hotelu Europejskim prywatne posiedzenie dla kilkunastu zaproszonych osób.

Program p. Roberts’a jest bardzo obfity, bo oprócz sztuk kartowych, mnemotechnicznych i magnetyzerkich, obejmuje cały program Stuarta Cumberlanda i licznych jego naśladowców.

Eksperymenta à la Cumberland, p. Roberts wykonywa według tej samej metody i w ten sam sposób, co twórca tych antyspiarytystycznych produkcji.

Nieszczęście chciało, że p. Roberts przy wykrywaniu mniemanego zabójstwa natrafił po kolei aż na trzy media, których uśnół nerwowo zupełnie się nie nadawał do tego rodzaju doświadczeń, tak, że ta sztuka musiała być zaniechana.

Wszystkie inne doświadczenia, jak szukanie szpilki, pomyslanej osoby itp. udały się bardzo dobrze.

W sztukach kartowych p. Roberts jest mistrzem, a doświadczenie mnemotechniczne wykonywa z budzącą podziw dokładnością.

Doświadczenia z magnetyzowaniem i wprowadzeniem w stan kataleptyczny nie różnią się od innych tego rodzaju produkcji.

Sam p. Roberts prezentuje się salonowo i po dżentelmeńsku, a produkcje swoje niekiedy zaprawia zręcznym dowcipem.

= Z kanalizacji.

Na Krakowskim-Przedmieściu roboty kanalizacyjne zbliżają się już do ulicy hr. Berga.

W ciągu bieżącego lata pozostaje jeszcze przekopanie kanału do ulicy Świętokrzyskiej.

= Dziwne zjawisko.

W dniu onegdajszym o godzinie 4-ej po południu, na ulicach Siennej i Złotej padał duży grad, na Pradze w tymże czasie kropliści, kilkunastowy deszcz, a w okolicach Starego i Nowego Miasta, panowała najpiękniejsza pogoda.

= Rzadki przykład.

U jednej ze znajomych nam rodzin pod Warszawą przebywa służąca, młoda dziewczyna, której matka i babka w tymże domu służyły.

Zbliżenie trzech generacji do siebie stosunek ten zamieniło prawie na familijny.

= Ukąszenie przez żmiję.

Pan G., bawiący na letnisku mieszkaniu w okolicach Ozerka, zbierając w lesie grzyby, został ukąszony przez żmiję.

Pragnąc zapobiedz niebezpieczeństwu, p. G. po powrocie do domu wypalił ranę żelazem, a jednocześnie zawiadując o pomocy lekarza.

Pomimo tych środków zaradczych ukąszenie było nader jadowite, chorego bowiem musiano przewieźć do Warszawy, gdzie na nowo rozpoczęto kurację.

= Nieposzanowanie cudzej własności.

W dniu wczorajszym w pewnej cukierni na Krakowskim-Przedmieściu, w liczbie gości była także elegancka małżeńska para z kilkoletnią córeczką.

Dziecię przegłądało ilustracje, z których najpiękniejsze wyrwało „obrazki”.

Zobaczwszy to właściciel cukierni, w nader grzeczny sposób zaproponował przeciw takiemu niszczeniu ilustracji, co wywołało oburzenie ojca psotnicy.

Nazwał on cukiernika bratalem i z wielkim gniewem opuścił zakład.

Szczególne wyobrażenia o cudzej własności

= Skrucha.

Najtrudniej ustrzedz się domowego złodzieja.

Dowodem tego fakt następujący, który podajemy bez wymienienia osób, ze względu na skruszonego winowajcę.

Jest nim pewien lokaj, pozostający w usługach bogatego przemysłowca tutejszego przez lat z górą dwadzieścia.

Stary sługa cieszył się zupełnem zaufaniem swego chlebobdawcy.

W tych dniach zachorował on niebezpiecznie na jakąś chorobę zakaźną i wezwał swego pana oświadczając, że ma uczynić ważne zeznanie.

Pan ** pospiesza do swego sługi, który oznajmia:

— Posiadam w tej chwili kapitał 10,000 rs., którego nie mogę przekazać rodzinie, bo on jest pańską własnością.

— Jakim sposobem? — rzecze podwójnie zdumiony pan ** —, niespodziewał się bowiem, aby lokaj mógł uskładać taką sumę, jak również niepojął słów chorego.

Ten jednak oświadcza najprzymtomniej, że ciągle podbierał pana ** z pieniędzy, jakie znajdował w pugilaresie, kieszeniach od kamizelki itp.

Drobne te, dla pana ** niedostrzegalne kradzieże, uczyniły razem z przyrostem procentów przyzwoity kapitał.

Pan ** ulegając prośbom skruszonego sługi, pieniądze w papierach procentowych przyjął i żalującemu z serca przebaczył.

= Kradzież.

Nocą wczorajszą pod nrem 10-ym na Elektralnej służąca Antonina Nowotna, okradła swoich państwa z różnych rzeczy, wartości paruset rubli.

Złodziejkę wczoraj po południu polieja przytrzymała i większą część rzeczy uszkodzonym zwróciła.

= Zuchwała złodziejka.

W dniu wczorajszym ośmioletnia córeczka państwa M. zamieszkających przy ulicy Nałewki, bawiła się na podwórzu z dużą kosztowną lalką.

W tym czasie właśnie weszła do sieni jakaś kobieta, która zwiabiwszy dziewczynkę, odebrała od niej lalkę, poczem szybko się oddaliła.

Na krzyk dziecka nadbiegła służąca i wraz ze stróżem pobięła za złodziejką, lecz tej już nigdzie nie znaleziono.

= Przykry wypadek.

W tych dniach 10-letni P., uczeń gimnazjum, wybierając się do klasy, czyścił naftą pas od munduru, chcąc go zapędko osuszyć, zbliżył się do ognia na kuchni, trzymając w ręku butelkę napełnioną naftą.

Nagle nafta buchnęła płomieniem i oblała głowę i twarz nachylonego nad butelką ucznia.

Zanim na krzyk nieszczerliwego przybyła pomoc i ogień stłumiła, P. został okropnie poparzony na całej twarzy, na której potworzyły się rany.

Co zaś najgorsze, że biedny chłopiec prawdopodobnie straci oczy.

Dodać trzeba, iż był bardzo pilnym uczniem i synem niezamożnej rodziny.

= Zamach samobójczy.

Nocą onegdajszą panna Zofia S., pełniąca obowiązki nauczycielki w jednym z zamożniejszych domów, usiłowała pozbawić się życia przez spożycie leków od zapalek.

Natychmiastowa i energiczna pomoc lekarska niebezpieczeństwo usunęła.

Powód zamachu samobójczego niewiadomy.

= Bez wieści.

Czeladnik rzemieślnicy Walenty Rutkowski, liczący 30 lat wieku, wyszedłszy kilka dni temu z domu, więcej nie powrócił i pomimo wszelkich poszukiwań, dotąd odnaleziony nie został.

Jest podejrzenie czy R. podpisał sobie, nie padł ofiarą jakiego wypadku.

= Z bruku.

Służąca Magdalena Kopycka idąc przez ulicę, z niewiadomej przyczyny zachorowała nagle i upadła nieprzytomna.

Gdy wszelkie środki mające przywrócić ją do przytomności okazały się daremnymi, odwieziono ją do szpitala, gdzie uznano stan jej za groźny.

= Przy pracy.

August Terlicki, tragarz, zajęty przenoszeniem rzeczy, spadł ze schodów i przygnieciony został ciężkim kufcem, który niósł na plecach.

Gdy go podniesiono, okazało się, że ma uszkodzoną czaszkę i zgniecione piersi.

Słabo oznaki życia dającego odwiezione do szpitala.

Redaktor Wacław Szymanowski.—Wydawca Gustaw Gebethner.